

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVARMEGYEI NEMZETI MUNKAPART HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 koron.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

Nemzeti ünnep.

(Ü. L.) Erdély fővárosának a falai közt nemzeti ünnep foly. Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egylet huszonöt-éves jubileuma van. Ezen évforduló ünnepelés a többi magyar egyletek küldötteit is Kolozsvárra hozta. Országra szóló ünnepély zajlik le kincses Kolozsváron, élén állva a lélekemelő ünnepélynek József főherceg. Ezzel dokumentáltatik, a királyi Háznak érdeklődése a magyar kulturegylet iránt.

Többen élünk még, a kik bölesőjénél állottunk az Emke születésénél. Sándor József hatalmas munkát irt az egylet huszonötéves történetéről, jelezve azt is, hogy kik adtak legelőbb hangot tollal egy ily egylet létrejövésére. Ezen aktusban még csak néhányszor vettünk részt, csekély személyemről is megemlékezik az érdemudus főtitkár jelentése, a midőn jelzé, hogy 1881-ben a „Pesti Napló“ július 23-iki számában: „A magyar nyelv Erdélyben“ cz. alatt én egyenesen a Schulverein példájára hivatkozva, okvetlenül erdélyrészi jellegűnek óhajtottam. Tehát harmincz évvel ezelőtt szólaltam már fel, az Emke létrejövésére érdekében. S mikor megalakult, tollal úgy a fővárosi, mint az aradi lapokban irtam az egylet támogatása érdekében. Szeretettel veszek gondolatban részt az ünnepélyen, ha tényleg azt nem tehetem az egy év óta tartó szembajom miatt.

Az egylet létrejövésére tulajdonképp az okot, a magyarság térvesztése Erdélyben — adta meg. Az államtól nem lehetett mindent várni, a magyar társadalomnak kellett akcióba lépnie érdekei védelmére, és azt fényesen megis tévé. Az Emke ma a legvirágzóbb egylet. A kolozsvári központon kívül fiókjai is vannak. Alsó-Fehér megyében különösen jól funkcionálnak a fiókválasztmányok. Az önálló Gyulafehérvár választmánnyal és a következő fiókokkal: Alvinczi, Balázsfalvi, Magyarigényi, Marosújvári, Nagyenyed városi, Nagyenyed járási, Verespataki, Vizaknai, Abrudbányai. Régi tradícióhoz hiven, e megye az elsők közé tartozott, az Emke működésére érdekében.

Az egyesület eszközei kezdetben a közművelődések voltak: Egyházak segélyezése, óvók, nép- és polgári iskolák segélyezése, esetleg létesítése, népkönyvtárak és olvasókörök alkotása; hazafias iratok terjesztése; megfelelő irányban működő hazafias erőknél az egyesületbe vonása, vagy legalább is a kölesönös támogatás kapcsolatába hozatala. Továbbá központi és vidéki pénzügyintézetek és közgazdasági egyesületek alakítása és gyámolítása, mint iparfejlesztő, fogyasztó s ilyenmü. Ezek teljesítéséről élethűen beszámol a most kiadott Emke jelentés. Annnyiban eltért később a kitzűött iránytól az Emke, hogy a támogató és segítő térről átlépett a pozitív alkotás terére is, ami csak helyeseltető.

Az Emkének közel huszezer tagja van és a vagyona meg közel a négymillió koronához. Ez tőke-vagyon. Az eddigi tizmillió felé járó bevétel és ugyanannyi kiadás mellett teremtett meg a tőke-vagyon. A huszonöt év működése tehát nyemtalanul nem tűnt el. Erdély magyarsága várat épített a saját érdekében, és a jelszó bevált: hogy előre!... Óriási vagyonnal fog idővel az egylet rendelkezni, a melynek kiható ereje szemmel látható lesz, aminthogy máris érezteti a hatását.

Kossuth Lajos midőn alapítótul jelentkezett, azt sürgönyöz Turinból: „Erdély jobb keze hazánkban, minden talpalatnyi térről, mit ott a magyarság elveszít, hazánk ezeréves magyar állami jellegének biztonsága osorbul. Hazafiai irányban ellensúlyozni a magyarellenes állam-bomlasztó bujtogatást, feltartani a magyarságot, visszaszerezni az elveszett tért, fejleszteni a magyar közművelődést, oly önvédelem, melyet minden magyar-nak támogatni kellene. Levélben intézkedem, hogy alapító tagsági díjul száz forint a közművelődési egyesületnek befizetessék. Fogadják elnézéssel a hontalan magyar filléreit.“

Ezen sürgöny megveté a biztos alapot az egylet munkálkodására. Minden intelligens magyar érzi, hogy erkölcsi kötelessége az egylet támogatása. Kevés magyar van Erdélyben, a mely ne támogatná az egyletet, az értelmiség köréből. De idővel be kell vonni a népet

is az egylet támogatói közé, miként ezt teszi a román „Asira“-egylet.

Kolozsvár utcái telve hazafiakkal, az ország minden részéből. Ilyen lelkes ünnepély még csak két esetkor zajlott le Kolozsvár falai közt az elmúlt században: az Unió kimondásakor 1848-ban, és a Muzem-Egylet megalakulásakor 1859-ben. Ez a harmadik valódi ragyogó ünnep Erdély fővárosában száz év lefolyása alatt.

Diszhintón vonul be a legnépszerűbb magyar főherceg, a lelkesült tömeg üdvözlésére közt. Itt vannak a főispánok és nagynevű férfiak, itt a hazafiak serege. Erdély magyarsága Kolozsvárra zarándokol nagy számban, s hálaadó szívvel áldja a Gondviselést: hogy életképes egyletet teremtett a maga érdekei istápolására.

De e napon emlékezzünk meg az egylet nagyszerű elnökéről is, Bethlen Gábor grófról, tizenkét éven át viselte elnöki tisztét, míg a kéréletlenül halál attól elnem szólítá. Legyen áldott az Emke első elnöke emléke. Hazafias missziót teljesített, a mely most ulti negyedszázados munkásságának a diadalát. És mert a lélek halhatatlan, a volt legmagyarabb főúr elröppent Lelke, megelégedéssel vehet tudomást az egylet fényes sikereiről.

A magyar akaraterő nemzeti missziót teljesített. Élő tiltakozása ezen ünnepély azon sűrűn hangzó állításnak: hogy a magyar társadalom nem elég erős a nemzeti célok kivitelében. Mindent az államtól vár, hangzik tovább a vád!...

Az ily állítás porba hull a nagy ünnepélyen.

A magyar társadalom oly fényes jelét adta az akarni akarásban, hogy elkell némulnia a váduak és le a kalappal az ily hazafias társadalom előtt.

Éljen az Emke és virágozzék az idő végtelenségéig!... Éljen a magyar társadalom áldozatkészsége!... Előre a magyar nemzeti misszióval!...

Legyen minden magyar hazafi gondolatban ma Kolozsvárt, ha tényleg nem jöhetett el.

POLITIKAI HIREK.

Justh Gyula kolozsvári vendégszereplése esufos kudarczal végződött. Kolozsvár egész társadalmá távortartotta magát a vasárnapi meggyűléstől.

Éppen úgy nem vett részt Kolozsvár város lakóinak eleme, kereskedő-osztálya, iparossága és hőstáti polgársága.

Csak a szociáldemokrata párt igyekezett „impozánsá” és főképpen „sikeresse” tenni Justh Gyula kolozsvári tartózkodását.

Justhnak saját pártjában nem akadt egyetlen embere sem, aki lejött volna vele. Olyan „telkes” volt ez a meggyűlés, hogy Justh a déli 1 óráig vonattal szegyenkezve visszautazott Makóra.

Polgármesteri választás előtt.

Nagyenyed város polgármesteri állását, a mint értesülünk, vármegyénk alispánja jövő október hó folyamán szándékozik betölteni.

Képviselő-testületünknek ismét alkalma lesz, hogy törvényadta jogával élve, alkotmányos uton a legalkalmasabb férfit álltassa a nagyjelentőségű polgármesteri székbe.

Örömmel szemlélhetjük városunk fejlődését. Új városrészek létesülnek; a régi uton-alakon új, szép házak épülnek; lakosságunk szaporodik, számos jeles iparosunk, kereskedőnk, vállalkozónk révén emelkedik az ipar és kereskedés. Iskoláinkban évről-évre mind nagyobb számmal jelentkeznek a tanulók és első sorban polgárságunk gyermekei. Egyszóval: a fejlődés, haladás kétségtelen s mind általánosabb a törekvés arra, hogy önálló, független, művelt lehessen minden ép, egészséges gondolkozású jó polgár. Ámde másfelől nálunk is elég terhes az élet küzdelmeivel való birkózás, melyhez nem csak szerencse, hanem észbeli tehetségen, gyakorlati tudáson kívül becsületes munka és kitartás szükséges.

Mi se természetesebb, hogy ily körülmények közt a különböző igények és méltányos várakozások évről-évre fokozódnak, amiből természetesen foly az, hogy pangás, hátramaradás helyett folytonos fejlődés és haladás számára kell dolgozni, a fejlődés és haladás kedvező feltételeit kell keresni és előteremtetni. Ez képezi a polgármester és a városi tanácssal együtt a városi képviselet legszebb, de egyúttal legnehezebb feladatát, különösen a sokasodó kívánalmakkal szemben aránylag nem nagy jövedelemmel rendelkező városban.

Nagy gyakorlati képzettség, munkaszeretet, egyéni önállóság, anyagi ügyekben való kipróbált megbízhatóság, a kifizetői célok elérésében buzgóság és türelem szükséges egy olyan férfival, ki városunk mostani helyzetében a polgármester éppen nem rőzsás és anyagilag sem különösen jól dotált állását kívánja betölteni.

A választóknak nem szabad ily nehéz helyzetben pártkérdéseket hánytorgatni fel és pusztán ebből a szempontból itélni. Mindnyáján jó hazafiak vagyunk s ha egyik mérsékeltabb, a másik hevesebb temperamentumu, de végül is, nekünk enyedieknek együtt kell élnünk, együtt kell dolgoznunk városunkért, miből az következik, hogy itt csak egyetlen jó és helyes politika lehet: személyeskedést teljesen kizáró, legjobb

városi politika, mely önzetlenül előre viszi városunkat anyagi és szellemi téren egyaránt. Itt nem lehet szó: klikkről; azaz — korteskedésből — egyesek talán hangoztatnak „klikket”, de az ilyen kiabálónak éppen nincs igaza, ha azt állítja, hogy Sándor Jenő helyettes polgármestert személyeskedő klikk csoport óhajlja városunk élére állítani. Ellenkezőleg: egy elfogulatlan, erős városi párt akarja őt, ki évek során, nehéz körülmények között, szerényen, de következetesen egyetlen kötelességet ismert és teljesített: hiven, becsületesen szolgálni városunkat. Aki a rátermettségnek annyiszor adta szép példáját, azzal szemben a politikai fegyvereket le szokás tenni s ha Sándor Jenő mellett pártkülönbség nélkül szívesen sorakoznak városunk vezető polgárai, ez legjobban igazolja egy erős, független, nemes ambícióktól vezetett városi párt alakulásának szükségét.

Városi közgyűlés.

(Részletes tudósítás.)

Mult számunkban jeleztük röviden, hogy Nagyenyed város képviselő testülete Sándor Jenő h. polgármester elnöke alatt, folyó hó 2-án tartotta közgyűlését.

A kevés tárgysorozatú közgyűlés összehívását azon körülmény tette szükségessé, hogy az elmúlt közgyűlés alkalmával egyes névszerinti szavast igénylő közgyűlési tárgyak tárgyalásánál az előirt elegendő képviselő testületi tag nem volt jelen. Ezen közgyűlés alkalmával is hasonló indokból azon pontok megszavazhatók nem voltak.

A közgyűlés lefolyása nem volt zajtalan, és egyes pontok kelő tárgyalossággal lettek megvitatta. Így a tövisi állomásnak Nagyenyedről való villanyvilágítása tárgyában többek hozzászólása után a képviselő testület Sándor Jenő h. polgármester, Belházy Gyula szakreferens és Bartha Zsigmond képviselőtestületi tag személyében egy küldöttséget küldött ki azon utasítással, hogy Hobos József műszaki főtanácsos bevonásával a tárgyan a Ganz céggel és az államvasutak igazgatóságával tárgyalásokba bocsátkozzék és tudja meg, hogy az államvasut a saját költségén a vonalat hajlandó-e felépíteni? mennyi mennyiségű áramot vesz igénybe évente és miúgy egység árak mellett, hogy a szükségeltető mintegy 120.000 korona befektetésnek amortizációját fedie-e? mennyi időre kötelezi az áramot innen vásárolni, hogy esetleg o.c.sóbb világitási forrás esetén a befektetés kárba ne menjen? Mindezek alapos megtárgyalása és tanulmányozása után az eredményről a képviselő testületnek tegeyen részletes jelentést.

Hosszas és személyes izű vita fejlődött ki Z. Szócs Sándor volt városi tanácsos örköskéinek azon kérése tárgyalásánál, hogy a jogelődjüknek a várostól vásárolt házastelkekre vonatkozó adásvételi szerződés, a város által megállapított vételár és ennek kamatai lefizetése ellenében javokra és nevékre álltassék ki. A kérdésnek többek által jog- és méltányossági szempontokból való megvilágítása után meglepetésszerűen hangoztat el dr. Asztalos Kálmánnak a tanács ellen indítandó fegyelmi eljárást javasoló indítványa.

Az indítvány teljesen indokolatlan, mert egy 1907-ben történtekért a jelenlegi tanács tagjai ellen egyenesen fegyelmit indítani nem lehet, miután felelősség az esetleges

mulasztásért az akkori polgármestert terhelné. A képviselő testület ezt belátva, az indítványt elvetette. A pártívek tüntetően távoztak a tendenciózus indítvány elől, úgy hogy Fogarasi Albert szavazott csak Asztalosossal. Választások előtt állunk s jól fogott volna egy kis felfakadó fegyelmi vizsgálat. A képviselő testület szótöbbséggel elfogadta a tanács javaslatát, mely szerint az örkösök kérése teljesítendő. Mi nagyon is méltányos, mert ha a Szócs Sándor által vásárolt, de még ki nem fizetett házas telken a vitás javítások nem eszközöltettek volna és a telkek ára sem emelkedett volna azóta akkorát, bizonyára a város az 5000 korona vételárát, mint jogos követelését felhajtana.

A közgyűlés továbbá elhatározta a tűzoltó és közmunkaadók törlesztését, a fiókpostá kérését, minek költségeihez hozzájárulna azzal, hogy a leányiskola épületében az eddig 800 koronáért kiadott üzlethelyiséget a posta részére 600 koronáért bocsátná rendelkezésre. Müller Arthur, Bitai Sándor és fiainak nagyenyedi illetősége megállapított. Az államsegély szétosztása a tisztviselők között, tudomásul vétetett. Z. Szócs Istvánnak szabadság engedélyeztetett és a katonai ügyek elintézéséért 100 korona tiszteletdíj lett részére megszavazva.

A gyűlés 1 órakor ért véget.

VÁROSI HIREK.

A **Várad-kert** eladását megkezdették. Az 5-én megtartott árverésen 15 parcellát adtak el 34,132 korona vételáron. A következő árverés szombaton 9-én délelőtt 10 órakor lesz a helyszínen.

Az **E. M. K. E.** negyedszázados jubileuma napján, 8-án d. e. 11 órakor a Kovács Sándor és Miksa Zsuzsanna nagynevű „Emke” alapítók sírját a református sírkertben megkoszorúzzák. A megkoszorúzást Názna József főjegyző és Székely Albert számvéző végzik. A kolozsvári jubileumi közgyűlésen városunkat Sándor Jenő és Tóbi Jenő tanácsosok és Winkler Albert dr. főorvos fogják képviselni.

A **tövisi vasúti állomásnak** villanytelepünkhöz való csatlakozása ügyében küldött bizottság tárgyalását megkezdte. Az előrelátható esemény a városnak jövedelmező vállalkozást biztosít.

Készül a költségvetés. Az 1912. évi költségvetést most zárják le. A végeredmény valamivel kedvezőbb lesz az 1911. évinél, bár több a város rendezését és szépítését célzó intézkedést is irányoz elő.

HIREK.

— **Az Emke ünnepén városunkból** Szász József, vármegyénk főispánja, a vármegye képviseletében br. Bánffy Kázmír alispán, dr. Inczedy-Joksmán Ödön főjegyző, dr. Garda Kálmán tiszti főügyész, dr. Jeney Elek árvaszéki elnök, Zeyk Dániel, gr. Teleki Ádám, Gáspár János, Szalánczy Jenő, br. Kemény Árpád, br. Wesselényi Ferencz, br. Kemény Pál, Török Lertalan, Majláth Ferencz, br. Bánffy Ferencz biz. tagok, — a város képviseletében Sándor Jenő h. polgármester, Tóbi

Jenő tanácsos és Winkler Albert dr. főorvos. — a Bethlen-kollégium képviselőjében Gáspár János Garda Kalmán dr. gondnokok és Lázár István rektor-professzor vesznek részt.

— **A Bethlen-kollégiumban** f. hó 6-án, tegnap délelőtt 10 órán kezdve nyitották meg az 1911—12 iskolai évet. Az ünnepélyes megnyitáson a kollégium előjáró-aga, városunk közönsége, szülők és az ifjuság nagy számban vettek részt. A közönség és Zay János vallásos tanár meghatározó után Lázár István rektor-professzor mondott szép gondolatokban tartalmas megnyitó beszédet. Utána Z. Knöppfler Gyula, a rajz-írás és Ágai László, a menyiség tanárai tartották meg székfoglaló értekezéseiket. A szép ünnepély a Himnusz elénekéléseivel ért véget.

— **Uj postafőnök.** A kereskedelmi miniszter Jós Lajos abrudbányai posta-és távirda főtiszt hivatalfőnököt Nagyenyedre helyezte át és megbízta az itteni postahivatal vezetésével. Az abrudbányaiak sajnálják távozását, mert pontos, lelkiismeretes és tapintatos főnök volt.

— **Nagyenyed város küldöttsége.** Sándor Jenő helyettes polgármester, Bartha Zsigmond nyugalmazott tanár és Belházy Gyula főerdész, mint a nagyenyedi képviselő testület küldöttsége folyó hó 5-én Budapestre utazott, hogy a fővárosi állomásnak Nagyenyedről való világitása végett a Ganz-czeggel és az államvasutak igazgatóságával tárgyalásokat folytasson. Ezen alkalommal Sándor Jenő helyettes polgármester a polgári leányiskola kibővítése, a vinczellériskolának Nagyenyedre való meghagyása végett, a járásbíróság építésének tárgyában és a már több hónap óta felterjesztett városi szabályrendeleteknek mielőbbi jóváhagyása végett az illető szakminiszteriumokat is felkeresi.

— **Az Emke kitüntettjei.** Ő felsége augusztus 29-én kelt legmagasabb elhatározásával az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület érdekében kifejtett tevékenységükért Pákei Sándor József, tiszteletbeli alelnök-főtisztárnak a magyar királyi udvari tanácsosságot, Szekula Ákos egyesületi ellenőrnek „Bácskai” előnévvel a magyar nemességet, és Beregszászi-Nagy Lászlónak, az egyesület főkönyvelőjének a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **A Prot. Nőegylet** f. hó 3-án délután este nagyon érdekes és minden részében sikerült mulatságot rendezett. A délutáni mulatságon a marostújvári bányászok zenekara játszott; jókedvű ifjú közönség világpostát, bazárt és büffet stb. rendezett, mely egész délután nagy közönséget vonzott a sétátra. Este a sétatéri fedett táncz helyiségben műsoros estély folyt le, melynek minden pontja arról tanuskodott, hogy a rendezők kiváló erőket nyertek meg, hogy a közönséget, mely egészen megtöltötte a termet, énekkel, zenével, tréfás szindarabbal szórakoztassák. A táncz a hajnali órákig tartott.

— **Ünnepelt unitárius lelkész.** Verespatakon augusztus 27-én ünnepelte Raffai Zsigmond unitárius lelkész papságának negyedszázados jubileumát. Ünnepre avatta a napot Verespatak felekezeti-különség nélkül Tisztelget nála a római katolikus plébános a róm. kath. egyház nevében és a ref. egyház Tóth Kálmán gondnok személyében. Az ünnephez méltóan úgy delélt, mint délután programos istentisztelet volt. Este társas vacsorán méltatták a jubilans érdemeit

— **Terjed a kolera.** A budapesti Szent Gellért kórházban a kolera áldozatainak száma szaporodott egygyel. Ez a negyedik halott. Markusek Imréné 55 éves soroksári asszony, aki egy hűvösvölgyi villamos kocsin lett beteg. A fővárosi hivatal elrendelte az összes hűvösvölgyi villamosok dezinficiálását. Meg vasárnap este történt, hogy a Dunaparton egy asszonyi holttestet találtak, amelyet a víz vetett partra. Annnyit tudtak meg róla, hogy Molnárné volt a neve. A boncolás semmi gyanusát sem mutatott, de a bakteriológiai vizsgálat azzal az eredménnyel járt, hogy a holttest kolera-val volt fertőzve. Az újpesti Leitner-gyárban, ahonnan az egész veszedelem kiindult, újabb megbetegedés nem történt. A Dunapartot zár alá vettek. Rendőrök őrzik Újpesttől egészen a vasúti összekötő hidig.

— **Szabad aranyelet.** Csak nemrégiben történt, hogy a hunyadmegyei rudai 12 apostol bányatársulat bányájában nagy mennyiségű szabadaranyra bukkantak. Újabbban a műszári telepen (Brád mellett) nagyobb mennyiségű szabadaranyat bányásztak ki. A dus aranyeletnek annál érdekesebbek, mert néhány évvel ezelőtt ez a bánya alig termelt valamit és a kihalásnak, hasznavehetetlen bányák közé sorozták. A meglepő eredmények egy tárna vágásából származnak és általános feltűnést keltettek a bányászati körökben is.

— **A Brád—Abrudbánya és Zalatna közti automobiljárat** utvonatát az állami bizottság megvizsgálta s kedvezőnek találta. Az Aisó-Fehér és Hunyadmegye e részén a gazdasági összeköttetésre rég kívánatos automobiljárat eszerint rövid idő múlva megindul.

— **Elfogott betörő.** Zilahi András volt laboráns, ki az Odor Béla gyógyszerárának pénztárát augusztus 29-én éjjel kirabolta és megszökött, tegnap Brassóban elfogták.

— **Halálos automobilkatasztrófa** Brassó közeleiben az országuton egy Romániából érkező társaságot automobilkatasztrófa ért. A társaság gépkocsija tengelytörés következtében fölfordult. Az egyik utas Leonida Leó gyáros rögtön meghalt. A másik utas báró Reineck Ede és a sofőr halálosan megsebesültek.

— **Rablások Hunyadmegyében.** A hunyadmegyei rablóvilág krónikája megint egy szenzációs esettel szaporodott. Brádon a postahivatalba rablók törtek be. A pénzszekrényt elvitték és a közszékből jó messze darabokra törve, belőle 10 ezer koronát raboltak el. Ugyanez a rablóbanda bejött az állami erdészeti hivatalba, ahonnan 400 koronát vittek el. Az ottani román templomból pedig egy ezüst feszületet raboltak el.

— **Az abrudbányai állatkiallítás,** mely a folyó év szeptember 17-ére tervezett díjazással összekötte, a városban uralgó száj- és körömfajás miatt folyó év október havára halasztott el.

SZÍNHÁZ.

E hó másodikán kezdte meg előadásait az új színház. Földes Imrénének a kiváló dramaironak „Kuruzsló” című darabja került először színre. Az előadást megelőzőleg Tompa Kálmán igazgató a közönség jóindulatát és támogatását kérte, miután ő és kocsiny gárdája, mint a nemzeti kultúra hű katonái és nemzetiségűl eiszigetelt vidéken teljes szívvel és lelekkel nemzetöknök, hazajóknak óhajtanak és igyekeznek szolgál-

tot tenni. A lelkes tapsot, mi Tompa igazgató szavait követte, jól esett hallanom. Hiszen alig egy pár nappal ezelőtt sokkal nagyobb tömeg lelkesedését láttam Balázsfalván a „román nemzetiségi színház alap” közgyűlésén. Előkelő románok, orsz. képviselők, püspökök voltak szószólói a nemzeti színház felállításának, mindenkit felhiva a legnagyobb anyagi támogatásra, mert a színház nemcsak a kultúra hirdetője, de a nemzeti nyelv szokás, gondolkodás és öntudatnak is fentartója, támogatója. Ilyen törekvésekkel szemben magyar színészeinkre vár a hivatás tenni és cselekedni, a magyar színházvetészetet még virágzóbbá fejleszteni. És ha erre vállalkozott Tompa Kálmán, a közönség őt őszinte lelkesedéssel kell, hogy támogassa.

A „Kuruzsló” előadása az előleges bizalmat és reménységet is felülmuta. Ugy az összejáték, mint az egyes szereplők játéka sok elismerést érdemel. A szereplők között Tompa Kálmán (Tordai Dezső) játékaival kitűnt és a gyakorlott, intelligens színész művészi felfogását és alakítását mutatta be. Különös dicséretet érdemel közvetlen és a gyöngéd érzelmeket finom színezéssel kifejezésre juttató játékaért Tompa Irma (Ilma) S a grófnő szerepében Saary Margit aratott sikert közvetlen művészetért. Kisebb szerepekben Makai Elemér, Tompa Béla és P. Török Kornélia játszottak jobban. Két következő darab bohózat volt. „Az ezred apja”-nak előadása már nem volt oly sikerült. Annál inkább volt alkalma a derűs hangulatokon mulatnia a közönségnek „A kormánybiztos” előadásán. Mindket darabban fényes sikert és nem egyszer viharos tapsot arattak Sándor Ilonka és Tompa Béla. Sándor Ilonka temperamentumos játékaival, kedves és jól előadott énekszámaival meg fényesen sikerült tanzáival aratott nagy sikert. Tompa Béla minden egyes szereplésével azt mutatja, hogy kicsiny színpadunk csak kezdő lépésű felfelé. Kertész Sándorral helyszüke miatt nem lehet írni, mert szerepét soh'se tudja. Makai Elemér játéka minden előadason kitűnő alakítás volt, mit a közönség a momentán megnyilvánuló tetszésével honorált.

KÖZGAZDASÁG.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület a földművelésügyi miniszter anyagi támogatásával f. hó 3-ikán Magyarbükösön tehén és üsződíjazásokat tartott, mely alkalommal állami díjakban kiosztott: 100 korona. A díjak 5 csoportban lettek kiosztva és pedig.

Borjas tehének díjazása	200 K.
Meddő	" " " "
3 éves üszők	" " " "
2 " " " "	" " " "
1 " " " "	" " " "

A felhajtás igen szép volt, felhajtottak 250 drb tehénet és 180 drb üszőt.

A bírálo bizottság elnöke tehének díjazásánál Kemény Pál báró, az üszők díjazásánál Szász József lándori földbirtokos volt.

Több pénze

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és tartós szőftesárakat csak a nagyenyedi szövögyárból vesz. Árjegyzék ingyen küldetik.

Kiadó lakások.

2 szoba, konyha, kamra, pincze, mosó-konyha, házhoz hordott ivóvízzel, esetleg villanyvilágítással **kiadó** Felszeg-u. 15-23. sz. alatt azonnal, olcsón. 136 18-21

Rákóczi-utca 75. számú ház

— **ELADÓ** vagy **KIADÓ.** —

Értekezhetni lehet Dr. **Elek Károly** ügyvéd úrnál. 206 3-

Kölcsönt adok

arany-, ezüst tárgyakra és más értékesebb ingókra. Tőzsdén jegyzett vagy nem jegyzett értékpapirokat, sorsjegyeket, pénztételeket, vállalatok részvényeit árfolyam értékök 80-85 %-áig megelőlegezem.

Grünfeld S.,
zálogkölcsön intézete
Főter 33 sz. 242 1-3

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár r.-t.

Üremét villamos erőre rendezte be

Uj üzernátalakításával bármiféle ké- és könyvnyomdai, dombornyomatu munkát, dobozokat és papírneműket, címkeket, könyvkötéseket elvállal gyors és pontos szállítással — 100 V. 12 HP. erejű villamos motor 8 gyors nagy gépet hajt, melyek együttesen naponként 600 000 példányt allítanak elő.

Telefon 5 és 59.

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki ur közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket. Angol öltönyöket ma 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből allandó nagy raktárt tartok. N. é. ur közönség nagybecsű pártfogását kérvé

vagyok alázatos szolgálja
GERŐ L., ur szabó.
Nagyenyed, Főter.

221 5- Gyászi ruhákat 24 óra alatt készítek.

Mosó-, vasaló és tisztító-intézet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

mosó-, vasaló és tisztító-intézetem

Viz-utca 6. sz. alól **Tövis-u. 16. sz. alá helyeztem át.** Elvállalok mindennemű férfi- és női ruhák, továbbá női kelengyék és kézimunkák tisztítását jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását kéri tisztelettel

Izsó Istvánné.

Nagyenyed,
Tövis-u. 16. sz

Jól érett saját termésű kitünő minőségű csememeszőlő

kapható napi árak szerint Nagyenyed Szentkirály-utca 114. szám alatt **LINGNER GYÖRGY-nél.** Telefon szám 15.

5 kilós postacsomag 3.60 kor. bérmentve az ország bármely részébe küldetik.

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza, 1911. május 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	T.r.sz.	T.r.sz.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.
602	606	608	604	504	510	502	544	541	509	501	503	601	507	505	603	
7-05	7-00	8-20	2-00	2-05	6-15	9-35			7-29	7-30	1-50	1-25	6-40	9-55	9-35	
	12-27*	4-15		7-14	2-53	2-42	7-24		11-09	2-16	8-41		11-25	4-24		
		4-53	9-06		10-51	8-32	6-46	1-15		6-19	10-31	5-20				
	6-25	10-34		12-33	10-27	8-01	2-53		6-34	4-03	8-37	2-33		4-42	11-46	
	7-04	11-20		1-16	11-15	8-22	3-49		5-43	3-25	8-08	1-56		4-10	11-19	
	7-13	11-26		1-23	11-24		3-47		5-02	3-04		1-36		3-35	11-09	
	7-20	11-32		1-29	11-34		3-54		4-52	2-57		1-30		3-49	11-04	
	7-30	11-42		1-38	12-08	8-44	4-20		4-19	2-34	7-40	1-00		3-25	10-37	
	7-41	11-52		1-53					3-44	2-12	7-25	12-35	6k. 3.00	3-07	10-29	10-23
5-07	8-10	12-30	12-20	3-01	1-33	9-05	4-43			1-09			2-32	2-01	9-38	
	8-34	12-53		3-36	2-00					1-01	6-50		2-32	1-53	9-30	10-02
5-35	8-44	1-07	12-45	3-51	2-13	9-30							1-33	9-22		
	8-50	1-13		4-07	2-20					12-51				1-33	9-22	
6-22	9-42	2-14	1-27	5-17	3-23	10-13				12-12	6-16		1-58	12-57	8-40	9-28
6-34	10-00	2-33	1-40	5-43	3-43	10-26				11-42	5-57		1-40	12-30	8-12	9-14
7-25	10-59	3-47	2-31	7-50	5-08	11-19				10-40	5-15		12-51	11-26	7-13	8-32
7-37		4-06	2-43	8-13	5-32	11-32				10-08	4-54		12-30	11-01		8-15
10-04		7-53	5-16	12-45	8-56	2-19				6-36	2-20		10-05	7-38		6-00

* Nagyváradtól személyvonatok. * Segesvártól Kolozsvárig személyvonat.

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1911. május 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
602	608	604	612	610	624	625	683	607	601	607	603	609
7-05	8-00	2-00	12-20	9-30				5-45	1-25	7-25	9-35	12-30
12-32	4-04	7-08	11-15	6-32				9-34	8-20	11-37	4-16	5-09
3-25	9-17	10-34	6-00	11-07				4-21	4-55	6-15	12-55	11-29
4-23	10-39	11-27	7-25	12-26				2-54	3-50	4-48	11-42	9-44
4-36	11-40	11-40	7-46	12-46	6-25	9-33	5-46	2-36	3-37	4-29	11-21	9-24
4-57	12-01	12-01	8-22	1-12	7-01	9-03	5-00	2-05	3-15	3-51	10-57	8-51

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

1055—1911. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 643 számú végzése következtében Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Náthán Weisz javára 203 kor. 10 fill. s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 5-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1911-ik évi V. 643/2. számú végzése folytán 203 kor. 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi január hó 5. napjától járó 6% kamatai, 1% váltódíj és eddig összesen 54 kor. 60 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagyenyeden az alperes-üzlethelyiségében leendő megtartására 1911. évi szeptember hó 20-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. augusztus hó 14. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

241 1—1

1028—1911. vht. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 395 sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagypoldi Takarékpénztár javára 840 kor. s jár. erejéig 1911. évi augusztus hó 22-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1330 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 1 zongora és butorneműek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 395/2. számú végzése folytán 840 korona tőkekövetelés s jár. erejéig és eddig összesen 91 kor. 67

fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Nagyenyeden a városháza előtt leendő megtartására 1911. évi szeptember hó 18-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1911. évi augusztus 24. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

240 1—1

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyujt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyujtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

255

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye

Részvénytőke

600.000

korona.

Az intézet hivatalos órái

hétköznapiokon:

délelőtt 9—12 óráig,
délután 3—4 óráig.

Tartalékalap

400.000

korona.

Üzletfeleink részére

telefon bevezetve

14. szám alatt.

47 1—

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

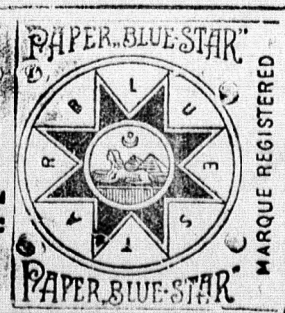
Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szetnikirály-utcza 128.

44 13

FIGYELEM!
AIDA VERGE és BLUE STAR CONTINENTAL

CIGARETTAPAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.
:: ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! ::

Olasz Béla
angol és francia női szabó
Tövis-utca 18.

Készít szobó árban színházi belepöket és toilletet, angol kostümet, francia visit- és utcai ruháit, aljat, pongyolát és derekat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.
235 2-3

Várszeg-utca 54. sz.
házastelek eladó.

Értekezni lehet Gerő Lipót férfiszabó üzletében
227 3-3

Megnyilt! Megnyilt!
a régen várt

Zálogkölesön-intézet

Főter 3. sz. alatt az udvarban, első ajtó balra mely mindenféle arany-, ezüstnemű és éksze- rekre, valamint ruháneműekre kölcsönt nyújt.

Hivatalos órák: **Berkovits Béla**
d. e. 7-12-ig, d. u. 2-7-ig. zálogház tulajdonos
28 2-

A nagyérdemű
hölgyközönség

szíves tudomására adom, hogy e hó 15-én pár napra Nagyenyedre érkezek és elvállalok angol és francia ruhák készítését a legegánsabb kivitelben. Szalonom jó híre és az uri hölgy vevőim bizonyíték rá, hogy csak a legdivatosabb, kifogástalan munka kerül ki tőlen. Akik szíves bizalmukkal megtisztelnek, kérem a kiadóhivatalban bejelenteni, hogy tiszteletemet tehessem.

Kiváló tisztelettel
KOCSIS PÁL, női szabó
Budapest.

236 2-4

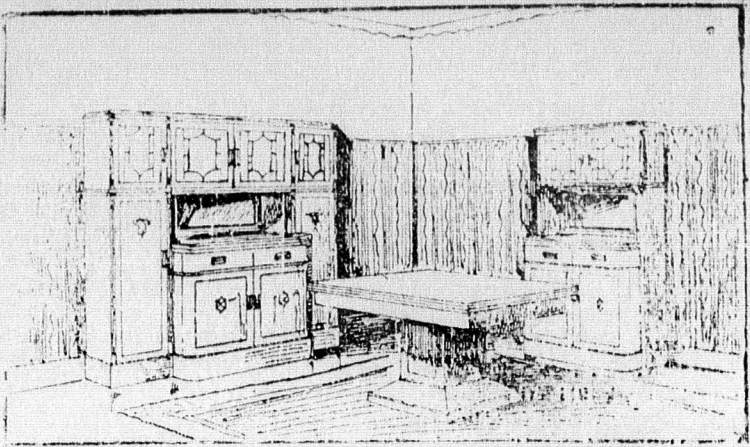
BUTOR-

RAKTÁR.

KUNSGH
ANTAL

épület- és butorasztalos

NAGYENYED, Rózsa-u.
vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindenemű épületmunkákat. Készít és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket minden stílusban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, saját tervei vagy adott tervek szerint. A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jótállást vállalja. Nagy választék vas- és réz- butorokban, ugyszintén mindennemű kárpitozott butorokban.

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tülevelűk, kerítésnövények, boggyúgyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru.
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktarak:

Nagyenyei főraktár

házi kezelésben

Wohner Rudolfinál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tövisen:

Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által és a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a cég vignettája az üvegen rajta van!

104 1-

A városi jéggyár

összes jégtermelésének eladásával

Winkler János kereskedése

bizott meg, mely elfogad előjegyzéseket naponkénti szolgáltatásra táblánként 30 fillér árban.

Előjegyzésen kívül egy tábla ára 40 fillér.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papírnyomgyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.